

Algemene rekening van de Staat voor 2008

166e Boek van het Rekenhof - Bijvoegsel 3

Rekening van de Thesaurie - Rekening van de vermogenswijzigingen -
Samenvattende rekening van de verrichtingen van de Staat

Inleiding

De algemene rekening van de Staat voor 2008 is de laatste die is opgesteld volgens de omschrijving in artikel 80 van de gecoördineerde wetten op de rijkscomptabiliteit. Vanaf 2009 wordt geleidelijk overgegaan naar het concept van de algemene rekening volgens de bepalingen van artikel 4 van de wet van 22 mei 2003 houdende organisatie van de begroting en van de comptabiliteit van de federale Staat.

Overeenkomstig artikel 80 van de gecoördineerde wetten op de rijkscomptabiliteit omvat de algemene rekening van de Staat alle begrotings-, vermogens- en thesaurieverrichtingen die tot stand zijn gekomen van 1 januari tot 31 december. Zij bevat de samenvattende rekening van de verrichtingen van de Staat, alsook de volgende toelichtende rekeningen :

- 1° de rekening van uitvoering van de begroting ;
- 2° de rekening van de vermogenswijzigingen ;
- 3° de rekening van de Thesaurie.

Dit document bevat achtereenvolgens de commentaar bij de rekening van de Thesaurie, de rekening van de vermogenswijzigingen en de samenvattende rekening en het besluit voor de algemene rekening van de Staat voor 2008.

Het verslag van het Rekenhof over de rekening van uitvoering van de begroting werd gepubliceerd in het 166e Boek van het Rekenhof.

De gedetailleerde rekeningen worden gepubliceerd in een later bijvoegsel van het 166e Boek van het Rekenhof.

1 Rekening van de Thesaurie

De rekening van de Thesaurie werd op 16 november 2009 aan het Rekenhof overgelegd.

De gefaseerde inwerkingtreding van de nieuwe comptabiliteitswet van 22 mei 2003 betekent dat 2008 het laatste jaar is waarin de rekening van de Thesaurie nog alle federale overheidsdiensten omvat. Bij de controle van deze rekening werd om die reden bijkomend aandacht besteed aan de nog te regulariseren voorlopige uitgaven per 31 december 2008.

Aansluitend bij de rekening van de Thesaurie werd eveneens onderzocht hoe de actieve orderekeningen van de vijf piloot-FOD's, waarvoor vanaf 2009 de comptabiliteitswet van 22 mei 2003 van toepassing is, in de nieuwe comptabiliteit werden geïntegreerd. Over deze integratie is gerapporteerd in het 167^e Boek van het Rekenhof, volume 1 (p. 450-457).

1.1 Opmerkingen van het Rekenhof

Aansluiting van de rekening van de Thesaurie 2008 op het voorgaand jaar

Eind 2007 bedroeg het totaal encours van de vastleggingen op vastleggingskredieten 5.156.421.830,12 euro. Op datum van 1 januari 2008 heeft de Thesaurie dit bedrag met 3.495.189,14 euro verlaagd naar 5.152.926.640,98 euro. Meer specifiek werd het encours van de begrotingssecties 02, 03, 04 en 25 verlaagd. De aangebrachte wijzigingen betreffen evenwel geen correctie van het encours per 1 januari 2008, maar zijn in feite verminderingen of annulaties in de periode 2008-2009 van vastleggingen bij de FOD's die vanaf 1 januari 2009 tot Fedcom zijn toegetreden.

Te regulariseren begrotingsuitgaven

Op de afsluitingsdatum van de rekening van uitvoering van de begroting 2008 beliep het gecumuleerde bedrag van de nog niet geregulariseerde begrotingsuitgaven, geboekt op de thesaurierekeningen 12.76 en 12.78¹, in totaal 61.315,7 miljoen euro. Dit is een verhoging met 20.600,2 miljoen euro ten opzichte van de toestand op 31 december 2007.

Van dat gecumuleerde bedrag van nog te regulariseren of te verantwoorden uitgaven had 49.564,0 miljoen euro betrekking op het begrotingsjaar 2008 en 11.751,7 miljoen euro op de vroegere begrotingsjaren.

Niet-gemachtigde debetposities

Op grond van artikel 144 van de gecoördineerde wetten op de rijkscomptabiliteit kunnen ten laste van rekeningen voor orde slechts uitgaven worden gedaan voor het beschikbaar saldo, tenzij een wettelijke bepaling toelaat daar van af te wijken. Alhoewel het aantal rekeningen met een niet-gemachtigd debet tijdens de laatste jaren sterk is afgenomen, vertoonden eind 2008 nog 22 rekeningen een debetstand waarvoor de machtiging ontbreekt of ontoereikend is. Hierna volgt een overzicht van deze rekeningen.

¹ Thesaurierekening 12.76 : aanzuivering van de ordonnanties van begrotingsuitgaven waarvan de regularisatie of de verantwoording wordt uitgesteld naar een later begrotingsjaar dan het jaar van uitgifte.

Thesaurierekening 12.78: aanzuivering van de ordonnanties van uitgaven met betrekking tot de speciale fondsen, waarvan de regularisatie of de verantwoording wordt uitgesteld naar een later begrotingsjaar dan het jaar van uitgifte.

Orderekeningen met een niet-gemachtigde debetpositie (in euro)

Rekening	Type	Omschrijving	Saldo 31.12.2008
82.05.09.79	B	FOD Financiën - Thesaurie 17 ^e Directie - 1 ^e Bureau - Afcentiemen van het Vlaams Gewest op de personenbelasting voor het aanslagjaar 2001	-18.852.873,17
82.07.12.88	B	FOD Financiën - Thesaurie 17 ^e Directie - Brussels Hoofdstedelijk Gewest: Opbrengst van het eurovignet (ontvangsten verricht door de administratie van de Douane en Accijnzen)	-48.615,26
83.01.32.02	B	FOD Financiën - Thesaurie - CDVU - Corr. 30.00 - Bedrijfsvoorheffing voor de lokale politie	-9.332.336,66
84.01.04.80	B	FOD Financiën - Thesaurie - Openbare Schuld - 12 ^e Directie - Interesten van het laatste jaar	-142.433.407,21
84.01.09.85	B	FOD Financiën - Thesaurie - Openbare Schuld - Interesten van de lineaire leningen	-3.838.638.781,94
84.02.14.93	B	FOD Financiën - Thesaurie - Openbare Schuld - Beheer van het Waarborgfonds voor de Schoolgebouwen	-1.959.777,34
84.03.07.89	B	FOD Financiën - Thesaurie - 10 ^e Directie - Beheer van de Schatkist: Reserve voor beleggingen	-2.408.341,91
84.10.01.07	B	FOD Financiën - Thesaurie - Incassering en terugbetaling van interbancaire leningen in vreemde munt	-0,49
86.05.05.14	C	FOD Financiën - Algemeen Secretariaat - Corr. 29.00 - Programma's gefinancierd door de Europese Unie of andere internationale instellingen	-10.545,46
87.00.05.08	B	FOD Financiën - Thesaurie - Openbaar Krediet - Corr. 18.11 - Storting van de subsidies aan de NMBS	-32.996.000,00
87.02.41.50	B	FOD Volksgezondheid, Veiligheid van de Voedselketen en Leefmilieu - Boetes	-195.625,60
87.04.04.19	C	FOD Mobiliteit en Vervoer - Inning van vergoedingen wegens schade aan het openbare domein	-231.135,32
87.05.11.29	B	FOD Buitenlandse Zaken - Bijkomende kosten voor de buitenlandse betalingen	-339,98
87.09.24.54	B	FOD Financiën - Thesaurie - CDVU - Corr. 30.00 - Bezoldigingen en andere vaste uitgaven - Nationaal Instituut voor Criminalistiek en Criminologie	-5.618,74
87.09.25.55	B	FOD Financiën - Thesaurie - CDVU - Corr. 30.00 - Bezoldigingen en andere vaste uitgaven - Koninklijke Bibliotheek van België	-4.790,04

87.09.40.70	B	FOD Financiën - Thesaurie - CDVU - Corr. 30.00 - Bezoldigingen en andere vaste uitgaven - Nationaal Orkest van België	-640.026,96
87.09.42.72	B	FOD Financiën - Thesaurie - CDVU - Corr. 30.00 - Bezoldigingen en andere vaste uitgaven - Federaal Planbureau	-10.600,55
87.09.46.76	B	FOD Financiën - Thesaurie - CDVU - Corr. 30.00 - Bezoldigingen en andere vaste uitgaven - Koninklijk Meteorologisch Instituut	-4.334,66
87.09.64.94	B	FOD Financiën - Thesaurie - CDVU - Corr. 30.00 - FOD Volksgezondheid, Veiligheid van de Voedselketen en Leefmilieu: DG 4 - Afdeling 1 - Fonds Grondstoffen	-18.569,78
87.09.68.01	B+	FOD Financiën - Thesaurie - CDVU - FOD Justitie - Vereffening door de CDVU van de wedden van de personeelsleden van het Veiligheidskorps, opgericht in de strafinstellingen	-3.195.906,73
87.09.74.07		FOD Financiën - Thesaurie - CDVU - Corr. 30.00 - Nationale Commissie voor de Rechten van het Kind	-21.245,57
87.09.81.14		FOD Financiën - Thesaurie - CDVU - FOD Binnenlandse Zaken : Federaal Kenniscentrum voor de Civiele Veiligheid	-7.289,31
Totaal			-4.051.016.162,68

Op 31 december 2008 werden op de orderekeningen van de Thesaurie voor in totaal 4.051,0 miljoen euro debetposities vastgesteld waarvoor geen wettelijke machtiging is verleend of waarvoor die machtiging ontoereikend is.

Dit cijfer kan enigszins worden genuanceerd. Het grootste bedrag van de niet-geautoriseerde debets situeert zich op orderekeningen B van de sectie 51 - Rijksschuld, waarvan 3.838,6 miljoen euro op de orderekening 84.01.09.85 - *Interesten van de lineaire rekeningen*. Bij eerdere controles van de rekening van de Thesaurie werd uitgelegd dat de debetpositie van deze rekening enigszins misleidend is omdat zij het gevolg is van een cut-off aan het eind van het begrotingsjaar, veroorzaakt door de ongelijktijdige boeking van de debet- en de creditverrichtingen in de enkelvoudige boekhouding². Bovendien bevat artikel 2.51.2 van de algemene uitgavenbegroting 2008 een budgettaire bijbepaling volgens dewelke de uitgaven op de begrotingssectie van de Rijksschuld, met uitzondering van de werkings- en investeringskosten van de dienst zelf en binnen de perken van de begrotingskredieten, mogen worden betaald door middel van voorschotten: *Binnen de perken van de begrotingskredieten en op voorwaarde dat er een latere regularisatie plaatsvindt, wordt de Minister van Financiën ertoe gemachtigd door middel van voorschotten alle uitgaven te betalen die in deze sectie van de begroting ingeschreven zijn, met uitzondering van de volgende basisallocaties ...*

² Cf. 163^e Boek van het Rekenhof, volume I, p. 324-325, en 165^e Boek van het Rekenhof, bijvoegsel 2, p. 6-9.

Aanrekening van uiteenlopende verrichtingen op eenzelfde orderekening

Op de orderekening 82.05.09.79 - *Afcentiemen van het Vlaams Gewest op de personenbelasting voor het aanslagjaar 2001* worden, ondanks die benaming, uiteenlopende belastingskredieten van het Vlaams Gewest aangerekend, zoals de arkimedes-fondsen, de winwin-leningen en de Vlaamse forfaitaire korting op de bedrijfsvoorheffing.

Op de orderekening 82.03.01.65 - *Ontvangsten geïnd ten behoeve van de gemeenten* worden de gemeentelijke opcentiemen geboekt, geïnd door de administratie der Directe Belastingen, ontvangsten die door de administratie der Douane worden geïnd en die aan sommige gemeenten moeten worden doorgestort, evenals de betalingen en de terugbetalingen van de renteloze voorschotten aan de gemeenten op de aanvullende gemeentebelasting.

Op de orderekening 84.09.19.07 - *Gefusioneerde provisierekeningen gewaarborgde schuld* ten slotte werden de verrichtingen van zes aparte orderekeningen van gewaarborgde schuld samengevoegd, waarvoor vorig jaar is opgemerkt dat er geen correcte raming bestaat van de nog toe te rekenen uitgaven.

Om de verrichtingen in de toekomst correct te kunnen opvolgen is het raadzaam de verschillende verrichtingen op afzonderlijke boekhoudkundige rekeningen te boeken.

Thesaurierekening 11.04.02.27 - Deelnemingen in internationale financiële instellingen

Op deze thesaurierekening worden de verrichtingen geboekt die verband houden met de deelname van België in een aantal internationale financiële instellingen. In 2008 is ten laste van deze thesaurierekening behalve die deelnames ook een boete betaald, verschuldigd ingevolge de laattijdige betaling van de bijdrage aan het Aziatisch Ontwikkelingsfonds (8e wedersamenstelling). Nochtans heeft de betalingsprocedure van de deelnames via een thesaurierekening net de bedoeling om de procedure te verkorten door de betalingen te onttrekken aan het visum van het Rekenhof.

Orderekening 87.02.44.53 - Annulatieberoep art. 361, 362 en 363 van de programmawet (I) van 27 december 2006

De orderekening 87.02.44.53 werd in 2007 geopend voor de voorlopige aanrekening van de retributie op emissierechten. Alhoewel de ontvangsten van die retributie bestemd waren voor een begrotingsfonds, werden zij voorlopig geboekt op een orderekening omdat tegen de retributie annulatieberoep was ingediend. Nadat de wet van 9 september 2008 de retributie had afgeschaft, werd afstand gedaan van het ingestelde beroep. Het saldo op deze orderekening kan aldus definitief worden bestemd, waarna de orderekening kan worden afgesloten.

Opvolging van de door de centrale rekenplichtigen gedane ontvangsten

De beheersrekeningen van de centrale rekenplichtigen bieden weinig inzicht inzake de rechtstreeks door hen gedane ontvangsten en leveren niet de vereiste verantwoording zoals bedoeld in de wetten op de rijkscomptabiliteit. Deze tekortkoming werd al ter sprake gebracht bij de controles van de rekeningen van de Thesaurie over de jaren 2006 en 2007. Zij staat een goed debiteurenbeheer in de weg.

Nog te regulariseren uitgaven

Volgens de toelichtende staat bij de rekening van de Thesaurie bedraagt op 31 december 2008 het saldo van de nog te regulariseren uitgaven 75,4 miljard euro, waarvan 63,7 miljard

euro betrekking heeft op voorlopige uitgaven van het jaar 2008. In navolgende tabel wordt, per categorie van uitgave, een overzicht gegeven van de nog te regulariseren uitgaven.

Overzicht van de nog te regulariseren uitgaven op 31 december 2008 (in euro)

Categorie van uitgave	Begroting	Afzonderlijke sectie	Totaal
Uitgaven op kas van rekenplichtigen	112.785.406,44	-	112.785.406,44
Kredietopeningen	5.327.981.210,57	4.573.781,27	5.332.554.991,83
Kredietopeningen d.m.v. schatkistvoorschotten	88.261.954,14	-	88.261.954,14
Schatkistvoorschotten	1.781.779.002,26	-	1.781.779.002,26
Schatkistvoorschotten (betalingen in vreemde munt)	18.841.498,93	-	18.841.498,93
Betalingen buitenland	544.796.928,26	0,00	544.796.928,26
Interne overschrijvingen	25.222.287.529,12	515.527.021,38	25.737.814.550,50
Afzonderlijke sectie – Rekeningen B en C	-	41.710.901.684,54	41.710.901.684,54
Mandaten op organieke fondsen	88.744.617,95	-	88.744.617,95
Totaal	33.185.478.147,66	42.231.002.487,19	75.416.480.634,85

1.2 Antwoord van de minister van Begroting en Administratieve Vereenvoudiging

De minister beantwoordt in zijn brief van 8 juni 2012 in grote mate de bevindingen van het Rekenhof. Hij licht ze voornamelijk toe in functie van de inwerkingtreding van de nieuwe federale comptabiliteit:

- Een belangrijk deel van de debetposities op orderekeningen per 31 december 2008 werd aangezuiverd naar aanleiding van de inwerkingtreding van Fedcom. Voor de overblijvende rekeningen met een debetpositie is aan de beherende FOD's gevraagd de orderekeningen aan te zuiveren, hetzij de debetpositie te wettigen.
- De verschillende verrichtingen die in de rekening van de Thesaurie werden aangerekend op eenzelfde orderekening, worden ook in Fedcom samen geboekt op één grootboekrekening. De aanbeveling van het Rekenhof om de verschillende verrichtingen uit te splitsen naar afzonderlijke rekeningen, werd overgemaakt aan de bevoegde FOD.
- Het saldo van de orderekening 87.02.44.53 bij de FOD Volksgezondheid werd in Fedcom opgeladen als beginsaldo op een virtueel organiek fonds. Sinds de overdracht naar Fedcom per 1 januari 2009 werden op dit fonds geen nieuwe verrichtingen meer

geboekt. De aanbeveling van het Rekenhof om het saldo te bestemmen, werd overgemaakt aan de FOD.

- De praktijk van rechtstreekse ontvangsten bij de centrale rekenplichtige werd, met de inwerkingtreding van Fedcom, afgebouwd zodat de ontvangsten op de centrale ontvangstenrekening nu in principe beperkt blijven tot de door de rekenplichtigen doorgestorte ontvangsten.

De nog te regulariseren begrotingsuitgaven 2008 werden aan de minister medegedeeld in uitvoering van artikel 79 van de gecoördineerde wetten op de rijkscomptabiliteit. De minister verduidelijkt in zijn antwoord dat het overgrote deel van die nog te regulariseren uitgaven betrekking heeft op uitgaven op de terugbetalings- en toewijzingsfondsen die werden geregulariseerd na de afsluitingsdatum van de uitvoeringsrekening van de begroting 2008.

1.3 Conclusie

De verrichtingen die in de rekening van de Thesaurie voor het jaar 2008 zijn opgenomen, worden in de hierna volgende overzichtstabellen samengevat.

Het Rekenhof heeft erkend dat de bovenvermelde rekening van de Thesaurie in overeenstemming is met de voorgelegde documenten, onder voorbehoud van wat in het onderhavige verslag wordt vermeld.

Afsluiting van de rekening van de Thesaurie 2008 : diensten van algemeen bestuur (in euro)

Kaswaarden	
Saldo op 1 januari 2008	70.259.465.576,21
Speciën en Postcheque	18.034.391.802,38
Andere waarden	52.225.073.773,83
Tijdens 2008 uitgevoerde ontvangsten	3.455.169.062.532,95
Verrichtingen op de begrotingen	143.697.763.696,21
Algemene ontvangsten	77.409.560.627,49
Ontvangsten op de speciale fondsen	66.288.203.068,72
Thesaurieverrichtingen	3.311.471.298.836,74
Ordeverrichtingen van de Thesaurie	755.392.750.072,49
Diverse verrichtingen in verband met de werking van de Thesauriediensten	2.556.078.548.764,25

Uitgaven in verband met het jaar 2008	3.430.070.720.961,57
Verrichtingen op de begrotingen	166.608.754.384,40
Algemene uitgaven (1)	99.933.887.464,77
Uitgaven op de speciale fondsen (2)	66.674.866.919,63
Thesaurieverrichtingen	3.263.461.966.577,17
Ordeverrichtingen van de Thesaurie	745.342.472.706,96
Diverse verrichtingen in verband met de werking van de Thesauriediensten	2.518.119.493.870,21
Saldo op 31 december 2008	95.357.807.147,59
Speciën en Postcheque	16.981.754.336,85
Andere waarden	78.376.052.810,74
<hr/>	
(1) Uitsplitsing van de algemene begrotingsuitgaven	
Betaald en verantwoord of geregulariseerd in 2008	52.511.762.002,57
Betaald en verantwoord na 31 december 2008	23.479.826.048,05
Geregulariseerd na 31 december 2008	961.722.168,91
Nog te regulariseren op datum van afsluiting van de uitvoeringsrekening van de begroting	22.980.577.245,24
Totaal	99.933.887.464,77
(2) Uitsplitsing van de uitgaven op de speciale fondsen	
Betaald en verantwoord of geregulariseerd in 2008	26.951.749.668,22
Betaald en verantwoord na 31 december 2008	630.308,42
Geregulariseerd na 31 december 2008	13.139.047.383,47
Nog te regulariseren op datum van afsluiting van de uitvoeringsrekening van de begroting	26.583.439.559,52
Totaal	66.674.866.919,63
<hr/>	

Portefeuillewaarden³	
Saldo op 1 januari 2008	964.140.359,13
Variaties	-422.875.529,45
Ontvangen waarden	28.732.927.978,17
Teruggegeven waarden	29.155.803.507,62
Saldo op 31 december 2008	541.264.829,68

Vereffeningverrichtingen op de vastleggingen ten laste van de vastleggingskredieten	
Vastleggingen aangerekend op vorige begrotingen en op 1 januari 2008 nog te vereffenen ⁴	5.152.926.640,98
Ten laste van de kredieten van 2008 aangerekende vastleggingen	1.897.791.111,37
Totale te vereffenen vastleggingen	7.050.717.752,35
In 2008 vereffende vastleggingen ten laste van de gesplitste kredieten	1.454.357.162,22
Geannuleerde vastleggingen	175.019.344,98
Totale vereffende of geannuleerde vastleggingen	1.629.376.507,20
Op 31 december 2008 nog te vereffenen vastleggingen	5.421.341.245,15

³ Het gaat om waarden (aandelen, obligaties van de overheidsschuld, effecten, borgsommen, ...) in euro die bij de Nationale Bank als rijkskassier zijn gedeponereerd en die niet kunnen worden beschouwd als thesauriemiddelen.

⁴ Het saldo van het encours bedroeg eind 2007 5.156.421.830,12 euro, maar werd per 1 januari 2008 gecorrigeerd met annulaties en verminderingen van vastleggingen bij de piloot-FOD's van Fedcom in de periode 2008-2009.

Vereffening verrichtingen op de vastleggingen ten laste van de vastleggingsmachtigingen

Vastleggingen aangerekend op vorige begrotingen en op 1 januari 2008 nog te vereffenen	213.364.172,91
Ten laste van de machtigingen van 2008 aangerekende vastleggingen	121.980.406,66
Totale te vereffenen vastleggingen	335.344.579,57
In 2008 vereffende vastleggingen ten laste van de variabele kredieten	150.646.998,22
Geannuleerde vastleggingen	1.014.984,50
Totale vereffende of geannuleerde vastleggingen	151.661.982,72
Op 31 december 2008 nog te vereffenen vastleggingen	183.682.596,85

Afsluiting van de rekening van de Thesaurie 2008 : staatsdiensten met afzonderlijk beheer (in euro)

Samenvatting van de verrichtingen

Saldo op 1 januari 2008	202.239.714,47
Variaties	-5.784.418,21
Ontvangsten	425.027.182,07
Uitgaven	430.811.600,28
Saldo op 31 december 2008	196.455.296,26

2 Rekening van de vermogenswijzigingen

De rekening van de vermogenswijzigingen werd aan het Rekenhof overgelegd met een dienstbrief van 6 november 2009. Ze ging vergezeld van de balans van de Staat per 31 december 2008, overeenkomstig de bepalingen van artikel 84 van de gecoördineerde wetten op de rijkscomptabiliteit.

2.1 Opmerkingen van het Rekenhof

Algemene opmerking

De kalender van inwerkingtreding voorziet dat de nieuwe comptabiliteit op basis van de wet van 22 mei 2003 geleidelijk wordt ingevoerd vanaf 1 januari 2009. Volgens artikel 136 van die wet moet het volledige vermogen van alle onderworpen diensten⁵ uiterlijk op 31 december 2012 in het boekhoudsysteem zijn opgenomen. De diensten van het algemeen bestuur dienen echter al naargelang hun toetreding tot het systeem hun nieuw verkregen vaste activa erin te waarderen. Op basis van deze bepalingen worden de nieuwe vaste activa van de FOD Kanselarij van de Eerste Minister, de FOD Budget en Beheerscontrole, de FOD Personeel en Organisatie, de FOD Informatie- en Communicatietechnologie en de FOD Volksgezondheid, Veiligheid van de Voedselketen en Leefmilieu vanaf 1 januari 2009 in het Fedcom-systeem gewaardeerd en wordt hierover gerapporteerd via de jaarrekening.

In het vooruitzicht van deze hervorming bevindt de vigerende vermogenscomptabiliteit zich sinds 1986 in een overgangsfase en wordt zij gevoerd via een beperkte procedure. Omdat ingrijpende aanpassingen aan een uitdovend boekhoudsysteem niet meer opportuun werden geacht, vertoont de vermogenscomptabiliteit zekere tekortkomingen⁶. Onder andere de vaststelling dat op verschillende rubrieken, zoals de vaste activa en de in te vorderen en terug te betalen indirecte belastingen, sinds meerdere jaren weinig of geen bewegingen meer worden geboekt, relativeert de huidige waarde van de rekening van de vermogenswijzigingen en van de daaruit voortkomende balans. Een inventaris, in overeenstemming met de realiteit, is van essentieel belang voor het opmaken van de beginbalans bij de toetreding tot Fedcom.

Onderverdeling van de rekening

De rekening van de vermogenswijzigingen 2008 volgt naar gewoonte de indeling van de vermogensbestanddelen van de overheid zoals die is vastgelegd in de inventaris van het vermogen van de Staat op 31 december 1999. Die inventaris onderscheidt de diensten van algemeen bestuur, de diensten met boekhoudkundige autonomie en de administratieve instellingen van openbaar nut. Die indeling van diensten is dezelfde als deze voorzien in de nieuwe comptabiliteitswet van 22 mei 2003. De inventaris is immers gebaseerd op de voorbereidingswerkzaamheden van de CNOC met betrekking tot die nieuwe wet.

De gebruikte indeling is echter niet conform de bepalingen van artikel 1 van de gecoördineerde wetten op de rijkscomptabiliteit (GWRC), d.i. het vigerend stelsel m.b.t. het begrotingsjaar 2008, en verschilt hierdoor van de indeling die is gebruikt voor de opmaak van de rekening van uitvoering van de begroting en de rekening van de Thesaurie.

⁵ Het algemeen bestuur, de administratieve diensten met boekhoudkundige autonomie, de administratieve openbare instellingen en de staatsbedrijven.

⁶ Cf. 164^a Boek van het Rekenhof – Volume I, p. 288-295.

Voor de opmaak van de rekening van de vermogenswijzigingen en de bijgevoegde balans van de Staat wordt in de praktijk de indeling van de inventaris gevolgd omdat die balans, in toepassing van artikel 85 GWRC, periodiek met de inventaris in overeenstemming moet worden gebracht.

2.2 Antwoord van de minister van Begroting en Administratieve Vereenvoudiging

De minister bevestigt in zijn antwoord van 8 juni 2012 dat de huidige rekening van de vermogenswijzigingen nog weinig relevant is, onder meer bij gebrek aan up to date informatie met betrekking tot verschillende op te nemen rubrieken. Binnen een periode van 5 jaar vanaf 2013 moeten echter alle vaste activa van het algemeen bestuur in de nieuwe comptabiliteit worden opgenomen.

2.3 Conclusie

De verrichtingen die in de rekening van de vermogenswijzigingen voor het jaar 2008 zijn opgenomen, worden in de onderstaande overzichtstabel samengevat.

Het Rekenhof heeft erkend dat de bovenvermelde rekening in overeenstemming is met de voorgelegde documenten, onder voorbehoud van wat in het onderhavige verslag wordt vermeld.

Afsluiting van de rekening van de vermogenswijzigingen 2008 (in euro)

Samenvatting van de verrichtingen			
	Centrale boekhouding	Autonome boekhouding	Totaal
Netto-actief op 1 januari 2008	-237.851.869.419,22	5.641.443.692,16	-232.210.425.727,06
Vermeerdering van het vermogen	39.041.484.684,90	6.332.872.676,49	45.374.357.361,39
Rechtstreekse patrimoniale aanrekeningen	20.761.486.812,13	-	20.761.486.812,13
Boeking in het dagboek	18.279.997.872,77	6.332.872.676,49	24.612.870.549,26
Vermindering van het vermogen	63.037.462.728,51	5.842.588.130,57	68.880.050.859,08
Rechtstreekse patrimoniale aanrekeningen	14.931.706,38	-	14.931.706,38
Boeking in het dagboek	63.022.531.022,13	5.842.588.130,57	68.865.119.152,70
Resultaat van het boekjaar	-23.995.978.043,61	490.284.545,92	-23.505.693.497,69
Netto-actief op 31 december 2008	-261.847.847.462,83	6.131.728.238,08	-255.716.119.224,75

Balans van de Staat op 31 december 2008 (in euro)

ACTIVA	D.A.B. *	D.B.A. **	TOTAAL
Oprichtingskosten	0,00	5.462.000,00	5.462.000,00
Immateriële vaste activa	1.252.523.759,30	32.767.425,51	1.285.291.184,81
Materiële vaste activa	17.902.305.470,89	2.929.163.890,30	20.831.469.361,19
Financiële vaste activa	20.608.686.707,67	2.288.454.757,74	22.897.141.465,41
Vaste activa	39.763.515.937,86	5.255.848.073,55	45.019.364.011,41
Vorderingen op meer dan één jaar op andere derden dan entiteiten van de federale Staat	1.358.998.759,60	349.045.050,00	1.708.043.809,60
Voorraden en bestellingen in uitvoering	28.922.297,20	35.586.570,00	64.508.867,20
Vorderingen op ten hoogste één jaar op andere derden dan entiteiten van de federale Staat	12.218.565.205,56	112.804.517,25	12.331.369.722,81
Geldbeleggingen	6.544.827.283,09	4.213.559.456,59	10.758.386.739,68
Liquide middelen	17.651.402.128,87	5.600.117.097,22	23.251.519.226,09
Overlopende rekeningen van het actief	140.515,72	178.386.159,32	178.526.675,04
Vorderingen op andere entiteiten van de federale Staat	167.589.531,45	26.698.370,43	194.287.901,88
Vlottende activa	37.970.445.721,49	10.516.197.220,81	48.486.642.942,30
TOTAAL VAN DE ACTIVA	77.733.961.659,35	15.772.045.294,36	93.506.006.953,71
PASSIVA	D.A.B. *	D.B.A. **	TOTAAL
Netto-actief	-261.847.847.462,83	6.131.728.238,08	-255.716.119.224,75
Voorzieningen voor risico's en kosten	-	525.650.478,47	525.650.478,47
Schulden op meer dan één jaar t.o.v. andere derden dan entiteiten van de federale Staat	231.902.480.638,89	1.659.340.221,15	233.561.820.860,04
Schulden op ten hoogste één jaar t.o.v. andere derden dan entiteiten van de federale Staat	100.433.279.871,01	7.090.168.106,90	107.523.447.977,91
Overlopende rekeningen van het passief	5.996.468.405,02	365.158.249,76	6.361.626.654,78
Schulden ten opzichte van andere entiteiten van de federale Staat	1.249.580.207,26	0,00	1.249.580.207,26
Schulden ten opzichte van derden	339.581.809.122,18	9.114.666.577,81	348.696.475.699,99
TOTAAL VAN DE PASSIVA	77.733.961.659,35	15.772.045.294,36	93.506.006.953,71

* Diensten van algemeen bestuur

** Diensten met boekhoudkundige autonomie

3 Samenvattende rekening

De samenvattende rekening vermeldt de verrichtingen die reeds werden geëxpliciteerd in de toelichtende rekeningen, namelijk de rekening van uitvoering van de begroting, de rekening van de vermogenswijzigingen en de rekening van de Thesaurie. Ze bevat geen nieuwe elementen.

De samenvattende rekening werd bij dienstbrief van 24 december 2009 aan het Rekenhof overgelegd.

Deze rekening geeft geen aanleiding tot opmerkingen.

4 Besluit voor de algemene rekening van de Staat

Onder voorbehoud van de opmerkingen in het 166e Boek van het Rekenhof met betrekking tot de rekening van uitvoering van de begroting en de opmerkingen in dit document met betrekking tot de rekening van de Thesaurie en de rekening van de vermogenswijzigingen, heeft het Rekenhof de overeenstemming erkend van de algemene rekening van de Staat over 2008 met de voorgelegde documenten.

Er bestaat ook een Franse versie van dit verslag.
Il existe aussi une version française de ce rapport.

████████████████████

ADRES
Rekenhof
Regentschapsstraat 2
B-1000 Brussel

TEL.
+32 2 551 81 11

FAX
+32 2 551 86 22

www.rekenhof.be